

Město Krásná Lípa

Odbor MěU: Sekretariát starosty
Číslo jednací: KraL-4092/2022/kav
Spisová značka:
Vyřizuje: Štěpánka Kavová
Telefon: 412 354 820
Email: kavova@krasnalipa.cz
Datová schránka: upqbde3
Dne: 07.07.2022

Správa Národního parku České
Švýcarsko
Ing. Pavel Benda, Ph. D.
Pražská 52/457
407 46 Krásná Lípa

Stanovisko a připomínky města Krásná Lípa k návrhu Zásad péče o Národní park České Švýcarsko 2022-2041

Město Krásná Lípa nesouhlasí s předloženým návrhem Zásad péče o Národní park České Švýcarsko 2022-2041 (dále jen Zásad).

S ohledem na skutečnost, že se jedná o dokument dlouhodobého charakteru (20 let), považujeme ho především v návrhové části za naprosto nedostatečný, nekonkrétní a nevyvážený.

Jak je uvedeno v zákoně o ochraně přírody a krajiny: „Posláním národních parků je naplňovat dlouhodobé cíle ochrany národních parků a také umožnit využití území národních parků k trvale udržitelnému rozvoji, ke vzdělávání, výchově, výzkumu a k přírodě šetrnému turistickému využití, a to způsoby, které nejsou v rozporu s dlouhodobými cíli ochrany národního parku.“

Vycházíme-li z předpokladu, který je uveden v tab. 3.1, **bude v roce 2049 90% území v zóně 1 – přírodní, zajištění nerušeného průběhu dějů.** Fakticky tento stav nastává do jisté míry již dnes a lze předpokládat, že k naplnění tohoto dlouhodobého cíle dojde během několika následujících let, kdy dojde k rozpadu suchých smrkových porostů a nebude v území zasahováno. **Zde je tedy cíl jasně definován, naopak kompenzace dopadu na využití území občany nikoliv!**

PŘIPOMÍNKA Č. 1:

Nesouhlasíme s tak zásadním navýšením plochy přírodní zóny v krátkodobé i dlouhodobé perspektivě. Dokumentem, především v části 3.7. Návrhy na osvětové využití NP a jejich ochranných pásem, je v souvislosti se stávající dramatickou proměnou území NP v důsledku nezvládnuté a podceněné problematiky šíření kůrovcové kalamity, nedostatečně řešena kompenzace turistického a občanského

využívání území. Zásady v klíčových cílech vztahují jen k primárnímu cíli ochrany, ale nikoli už k další části

primárních cílů dle IUCN, které jsou dány pro kategorii národní parky, jako je např. podpora vzdělávání a podpora rekreace nebo podpora místních ekonomik prostřednictvím cestovního ruchu. **Tyto cíle v zásadách nejsou rovnocenně stanoveny a reflektovány.**

Tato kapitola 3. 7. je celkově pouze obecnou proklamací, bez jasných indikátorů, bez vize a ideálního cílového stavu regionu. Dokument se vyslovuje zejména negativně jejich usměrňováním a omezováním. Viz. formulace str. 89, 3.7.1. ... **Z této definice vychází také základní (primární) cíl osvětového využití NP České Švýcarsko, kterým je ochrana přírody NP před negativními dopady jeho veřejného využívání...** Bude se tak dít to, co zde známe fakticky a skrytě mnoho let. Přes všechny proklamace o otevírání národních parků lidem.

Postrádáme nové ambice, nastolení primární vize a cílů, komplexnost v pojetí, inovace a novátorství, není naznačeno, jaká bude alokace lidských a finančních zdrojů pro tuto oblast apod. Jde do značné míry o pouhé vyjmenování podružných obecných činností převzatých z minulosti bez jakýchkoli závazků. Pokud nějaké najdeme, jsou bezvýznamné a mohou a nemusí probíhat, stejně jako tomu bylo během dosavadní existence národního parku. V zásadě jde často o obecné proklamace, často a opakovaně podkládáno principem, až mantrou **...a to způsoby, které nejsou v rozporu s dlouhodobými cíli ochrany NP...**, takže kdykoliv je možné použít tento pružný „argument“.

V dokumentu chybí pozitivně laděné nové vize, ambice a konkrétní cíle správy NP např. v oblasti regionálního rozvoje, šetrné turistické dopravy, turistické infrastruktury, podpory místní ekonomiky, podpory rekreace, podpory vzdělávání, podpory místní kultury a lidové architektury, podpory místních obyvatel atd.

Absentuje zde opět snaha o aktivní usměrňování návštěvnosti. I v současné reálné činnosti Správy je vidět, že dlouhodobě se dále rozšiřují návštěvnická infrastrukturní opatření v místech už tak extrémní zátěže návštěvníků, a naopak tam, kde návštěvníků je nyní minimum, dochází k dalšímu omezování! Přesně v rozporu se základními deklarovanými principy a usměrňováním návštěvnosti. Pod tlakem ekonomických zájmů, jdou najednou „zájmy ochrany přírody“ stranou – např. těžba stromů vrtulníkem v klidových územích.

PŘIPOMÍNKA Č. 2:

Požadujeme dopracování kapitoly 3.7 s tím, že budou odstraněny výše uvedené nedostatky.

PŘIPOMÍNKA Č. 3:

Zároveň požadujeme před schválením Zásad zpracovat společně s aktéry v území, především obcemi, KČT, destinačním managementem závazný detailní dokument, který stanoví doplněný a cílový stav cestní sítě (turisticky značených pěších, cyklo i hipo tras).

V předchozím období nebyly zohledněny naše (i KČT a destinačního managementu) požadavky na rozšíření značených turistických tras (před novou zonací a stanovením klidových území) s tím, že je síť dostatečná, a na většině území se lze pohybovat mimo značené trasy. To formálně samozřejmě platí, nicméně na cílový stav viz. tab. 3.1 **dojde k zásadnímu omezení rozsahu neznačené cestní sítě a území bude vlivem**

přirozených dějů v zásadě zneprůchodněno. To nastává již v aktuálním čase. Dokonce dochází k úmyslnému vysazování stromů do historických pěšin a tím postupnému zarůstání, podobně jako úmyslnému kácení a ponechání stromů v místech pěšin, atp.

Turistické značení je nepochybně nástrojem pro usměrňování návštěvníků, a zároveň pomáhá k plnění osvětové funkce NP, kdy turistu a návštěvníka přivádí do míst, kde lze sledovat přírodní děje, deklarované opakovaně Správou NP – tedy přirozený vývoj ekosystému po nezvládnuté kůrovcové kalamitě.

PŘIPOMÍNKA Č. 4:

Požadujeme zpracování analytického materiálu, který zjistí kolik neznačených tras a pěšin zanikne v důsledku nečinnosti a neprovádění zásahů v území, či úmyslným zalesněním či vytvořením překážek. Následně stanoví závazné parametry pro zprůchodnění a v některých případech proznačení tras. U neznačených tras požadujeme jasný závazek rozsahu zprůchodňovaných a základně udržovaných cest a pěšin. Nejde jen o turistické využívání, ale i o volnočasové využívání území, sběr plodů a hub atd. občany našich obcí.

Vzhledem k tomu, kolik ochrana přírody definuje budoucích, ale i již stávajících omezení ve všech svých základních dokumentech, je tento náš požadavek naprosto relevantní a přiměřený.

PŘIPOMÍNKA Č. 5:

Odstraňování nepotřebných staveb (kap. 3.3) -...*Redukce a odstraňování již nepotřebné cestní sítě založené a dříve využívané k hospodářské činnosti, případně jiných nevyužívaných staveb a technických zařízení. Nepotřebná cestní síť s nezpevněným povrchem bude primárně ponechána sukcesi, zpevněná cestní síť bude v opodstatněných případech revitalizována, včetně odvozu cizorodých materiálů...* Cestní síť, historicky, často několik stovek let nesloužila jen k hospodářské činnosti, jak je chybně uvedeno.

Proto zásadně nesouhlasíme s jakoukoliv redukcí cestní sítě bez předchozí diskuse se samosprávami, památkovou péčí, KČT a dalšími aktéry v území.

PŘIPOMÍNKA Č. 6:

Hašení vzniklých požárů (kap. 3.3) -...*Hašení přirozeně i sekundárně vzniklých požárů probíhá po vyhodnocení situace pouze za účelem ochrany bezpečnosti a života osob a majetku, s ohledem na to, že se jedná o přirozeného disturbančního činitele, který není v rozporu s cílem ochrany.* Město Krásná Lípa od počátku gradace kůrovcové kalamity upozorňovalo na zvýšené požární nebezpečí v souvislosti s narůstajícím množstvím suché dřevní hmoty v území. Dle odborných odhadů je nyní v území až 2 mil m³ suché dřevní hmoty. Jsme přesvědčeni, že je zásadním ohrožením zdraví osob a majetku, připouštět možnost kontrolovaného požáru. Území NP je relativně malé, s řadou nepřístupných terénů, roklí apod. Na prstenci okolo území je v těsné blízkosti řada obydlí. Technické vybavení a zajištění ze strany HZS není dostačující pro zvládnutí případného rozšíření požáru na větší plochy. Vzhledem k opakujícím se dlouhým obdobím sucha a skutečnosti, že většina požárů v území vzniká nedbalostí člověka považujeme tento postup za hazard s vysokým rizikem katastrofy. Zároveň není jasně definováno, kdo v případě požáru vyhodnotí situaci, učiní rozhodnutí, ponese odpovědnost a uhradí vzniklé náklady a škody.

Požadujeme tedy jasnou formulaci o bezpodmínečném zasahování, tedy hašení vzniklých požárů!

Z výše uvedených důvodů město Krásná Lípa nesouhlasí s předloženým návrhem Zásad péče o Národní park České Švýcarsko 2022-2041 a žádáme odložení jejich projednání a dojednání v Radě NP až po důsledném zapracování našich požadavků a vypořádání připomínek.

S pozdravem

Jan Kolář
starosta města